

Την **1η Νοέμβρη 2011** έφυγε από τη ζωή ο σύντροφος **Κώστας Τζιαντζής**, ιστορικό στέλεχος του κομμουνιστικού κινήματος στην Ελλάδα, από τους θεμελιωτές του NAP και του εγχειρήματος της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης.

Το κείμενο κείμενο που ακολουθεί αποτελεί βασικό απόσπασμα από την εισήγηση του Κ. Τζιαντζή στο θεωρητικό-πολιτικό διήμερο που διοργάνωσε το NAP στα 90χρονα της Οκτωβριανής Επανάστασης, το Νοέμβριο του 2007.

.....

Αυτές τις μέρες αναρωτιέμαι πώς θα γιορτάζεται και σε ποιες συνθήκες στο μέλλον (π.χ. στα 100 χρόνια) η Οκτωβριανή Επανάσταση. Ταυτόχρονα, αναλογιζόμαστε σε ποιες συνθήκες γιορτάστηκε πριν 10 χρόνια, με ποιες ελπίδες, ποιες επιδιώξεις και τι αποτελέσματα είχαμε με βάση τις επιδιώξεις αυτές.

Γιατί ασφαλώς, όχι μόνο στις επετείους αλλά κυριολεκτικά κάθε μέρα, μια υλιστική και κριτικά αισιόδοξη αξιοποίηση των διδαγμάτων της Οκτωβριανής Επανάστασης αποτελεί διαρκές στοιχείο στην αναμέτρησή μας με τα ερωτήματα του σύγχρονου κόσμου, βασικό κριτήριο για την ωρίμανση και οικοδόμηση μιας ανώτερης επαναστατικής δυνατότητας -που μακροπρόθεσμα υποστηρίζουμε ότι υπάρχει μέσα στη σημερινή εποχή- για μια προγραμματική, πολιτική και πρακτική ώθηση αυτής της δυνατότητας, η οποία θα κρίνει τελικά την πραγματική προσφορά και δικαίωση του μεγάλου Οκτώβρη.

Έτσι, μια τέτοια ριζικά ανασυγκροτημένη προγραμματική και πρακτική προσπάθεια θα περιέχει αναγκαστικά στο DNA της όλα τα μεγάλα διδάγματα της νίκης αλλά και όλα τα αναπάντητα ερωτήματα γύρω από την εποποιία των επαναστάσεων, των κατακτήσεων, αλλά και των πισωγυρισμάτων, της ήττας των επαναστατικών κινήματων του προηγούμενου αιώνα.

Φυσικά όλοι ξέρουμε ότι τα δώρα και οι τιμωρίες του πολιτικού χρόνου δεν δίνονται χωρίς μόχθο, χωρίς συνείδηση, χωρίς σκέψη. Δεν μετριοούνται παρατακτικά, αριθμητικά, ποσοτικά, με τις επιμέρους αντιλήψεις και θελήσεις ανθρώπων ή οργανώσεων, αλλά με τις αναρίθμητες θελήσεις, με τα αναρίθμητα μικρά και μεγάλα δράματα, μέσα σε αυτή την ακραία χαοτική και εξαιρετικά περίπλοκη αιτιότητα της ταξικής πάλης της εποχής μας, που κεντρίζεται από τον πιο άγριο, τον πιο ακραίο, αλλά ταυτόχρονα και τον πιο κοσμογονικό παροξυσμό των κοινωνικών αντιθέσεων.

Με βάση, λοιπόν, την εκτίμηση ότι τα ουσιαστικά βήματα της ταξικής πάλης μετριοούνται με τις πιο ουσιώδεις μεταβολές στους πολιτικούς συσχετισμούς, δικαιούμαστε να υπογραμμίσουμε ότι τα 90χρονα του Οκτώβρη, σε σχέση με τα 80χρονα, συμπίπτουν με μια αποφασιστική αλλά όχι καθοριστική μεταβολή στο συσχετισμό δυνάμεων, στα πλαίσια, βέβαια, της ασφυκτικής υπεροπλίας που διαθέτει ακόμη η αντιδραστική τρομοκρατική εκστρατεία του κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού.

Αν στη δεκαετία του '90 τα πάντα σφραγίστηκαν από την ανεμπόδιστη σχεδόν προέλασή τους και από την ασφυκτική, συντηρητική, πολιτική και ιδεολογική ηγεμονία των καπιταλιστικών δογμάτων και πρακτικών, στα μέσα περίπου της δεκαετίας του 2000 (είχε αρχίσει από τον πόλεμο στο Ιράκ η τάση) το βασικό στοιχείο των εξελίξεων είναι η αμφισβήτηση των αστικών δογμάτων και πρακτικών.

Είναι η αντιφατική, αδύναμη να νικήσει, αλλά μαζική λαϊκή απονομιμοποίηση της αντιδραστικής εκστρατείας του κεφαλαίου, των αστικών κομμάτων και μετασχηματισμών του σύγχρονου αχαλίνωτου καπιταλισμού. Πρόκειται για μεταβολή αποφασιστική, που αν και δεν μπορεί να εγγυηθεί την απόκρουση των προσπαθειών επανασυγκρότησης και επέκτασης της αστικής εκστρατείας και ενίσχυσης του αστικού συστήματος, ωστόσο διαμορφώνει μια νέα κατάσταση.

Με αυτή τη νέα κατάσταση αναμετριέται το ζήτημα του συνδυασμού της στρατηγικής και της τακτικής· της προγραμματικής επαναθεμελίωσης της κομμουνιστικής προοπτικής, της κομμουνιστικής δυνατότητας στην εποχή μας, σε συνδυασμό με την άμεση πολιτική παρέμβαση για την αξιοποίηση αυτής της έστω αντιφατικής δυνατότητας, προκειμένου να μετατραπεί σε ουσιαστικό ρήγμα αλλαγής των συσχετισμών, ήττας και ανατροπής της επίθεσης του κεφαλαίου, που είναι δυνατή για την εργατική τάξη με μια άλλη ανατρεπτική πρακτική, πέρα από το δίπολο του ρεφορμισμού και μικρομεταρρυθμισμού ή του κατακερματισμού και της αναρχικής ουτοπίας.

Απέναντι σε αυτό το βασικό νέο στοιχείο των εξελίξεων, μπαίνει για την επαναστατική ή δύναμη επαναστατική Αριστερά που έχει ανάγκη ο χώρος μας ένα ιστορικό στοίχημα, πιο καθοριστικό από τις προηγούμενες δεκαετίες. Ιδίως γιατί, απέναντι σε αυτή τη μεταβολή τη δεκαετία που πέρασε κριθήκαμε μεν και παλέψαμε, αλλά –πέρα από εκλογικούς συσχετισμούς και πρόσκαιρες επιτυχίες– στο ζήτημα της υλικής επίδρασης για ουσιαστική αλλαγή των συσχετισμών βρεθήκαμε ελλειποβαρείς — και είναι αυτός ένας επιπλέον λόγος που χρειάζεται να στοχαστούμε πάνω στα θεωρητικά και πολιτικά διδάγματα, στις ήττες και τις νίκες των προηγούμενων επαναστάσεων.

Προκύπτει, δηλαδή, η αναγκαιότητα να ενισχύσουμε ένα πιο τολμηρό, πιο βαθύ, δεμένο με τις σημερινές συνθήκες και την εμπειρία της επιστήμης της επανάστασης, πρόγραμμα παρέμβασης σε αυτή την κρίσιμη φάση.

Η δική μας δυνατότητα για κάτι τέτοιο θα κριθεί στην κορύφωση αυτής της αντιφατικής δυνατότητας του 2000 και των αρχών της νέας δεκαετίας. Εκεί, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, θα φανεί αν έχουμε τις ικανότητες, με αίσθημα αυτοκριτικής και αισιοδοξίας, να επαναπροσδιορίσουμε, να υπερβούμε τον εαυτό μας, να διεκδικήσουμε μια ουσιαστική επίδραση για την αξιοποίηση αυτής της αντιφατικής δυνατότητας, που φυσικά απειλείται να ακυρωθεί και θα ακυρωθεί χωρίς την παρέμβαση τέτοιου είδους επαναστατικού προγράμματος και τέτοιου είδους επαναστατικών δυνάμεων συνολικά του εργατικού κινήματος, από τα συντονισμένα χτυπήματα της αντίδρασης αλλά και από την πρόσδεση των δύο ρευμάτων της επίσημης Αριστεράς στην εντυπωσιακή αλλά ελαφρολαϊκή επιτυχία του εκλογικού σουξέ τους.

Σε αυτή τη φάση, λοιπόν, διασταυρώνονται τα μεγάλα ερωτήματα για τη δυνατότητα γενικά της απελευθέρωσης της εργατικής τάξης της εποχής μας, οι μεγάλες επιδιώξεις και αναγκαιότητες της ιστορίας με τα πιο αμείλικτα καθημερινά ερωτήματα της στοιχειώδους επιβίωσης και διεκδίκησης ενός κόσμου που παλεύει ενάντια στην οικονομική φρίκη, που ξέρει ότι δεν πάει άλλο, αλλά βλέπει να φαίνεται ότι δεν μπορεί να πάει ακόμη αλλιώς.

Και αυτό είναι το κλειδί, η δυσκολία για το σχεδιασμό μιας στρατηγικής και μιας τακτικής. Καθώς η εν λόγω κατάσταση μας τραβάει μερικές φορές από τη μια σε μια αναγκαία και απεγνωσμένη προσπάθεια γείωσης σε ό,τι κινείται και από την άλλη σε μια θεωρητικίστικη, πολιτικίστικη, χωρίς επίδραση στις συνειδήσεις, έφοδο στον ουρανό. Η μη κατανόηση αυτού του προβλήματος δυσκολεύει την ανταπόκρισή μας στο στοίχημα ενός πραγματικού συνδυασμού μιας πραγματικής πολιτικής άμεσης επίδρασης, που θα καθορίζεται από τις επαναστατικές δυνατότητες της εποχής μας.

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 28.10.2017